

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev2 130/06
28.06.2006. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Predraga Trifunovića, predsednika veća, Vesne Popović, Jasminke Stanojević, Branislave Apostolović i Milomira Nikolića, članova veća, u parnici iz radnog odnosa tužilje AA, čiji je punomoćnik AB, advokat, protiv tužene "BB", čiji su punomoćnici VV i BG advokat, radi poništaja rešenja o otkazu ugovora o radu i vraćanju na rad, odlučujući o reviziji tuženog izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Beogradu Gž.I br.2998/05 od 7.10.2005. godine, u sednici održanoj na dan 28.6.2006. godine, doneo je

P R E S U D U

ODBIJA SE kao neosnovana revizija tuženog izjavljena protiv presude Okružnog suda u Beogradu Gž.I br.2998/05 od 7.10.2005. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Okružnog suda u Beogradu Gž.I br.2998/05 od 7.10.2005. godine, odbijena je kao neosnovana žalba tužene i potvrđena presuda Trećeg opštinskog suda u Beogradu P.1.br.31/05 od 12.5.2005. godine kojom je usvojen tužbeni zahtev i poništeno kao nezakonito rešenje tužene br. 10392 od 29.12.2004. godine i tužena obavezana da tužilju vrati na radno mesto koje je obavljala ili drugo radno mesto koje odgovara njenoj stručnoj spremi, znanju i sposobnostima u roku od 8 dana po prijemu presude, i kojom je tužena obavezana da tužilji naknadi troškove parničnog postupka.

Protiv pravosnažne presude donete u drugom stepenu blagovremeno je izjavila reviziju tužena pobijajući je zbog bitnih povreda odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.

Ispitujući pravilnost pobijane presude na osnovu ovlašćenja iz čl. 399. ZPP, ("Službeni glasnik RS", br. 125/2004), u granicama razloga navedenih u reviziji a pazeći po službenoj dužnosti na bitnu povredu odredaba parničnog postupka iz čl. 361. st. 2. tač. 9. ZPP i na pravilnu primenu materijalnog prava, Vrhovni sud je našao da revizija tužene nije osnovana.

Prema utvrđenom činjeničnom stanju, tužilja je bila radnik tužene odnosno njenih pravnih prethodnika od 15.12.1983. godine na neodređeno vreme a počev od 15.11.2004. godine radila je u sektoru poslova sa stanovništvom na radnom mestu koordinatora - Odeljenje kreditiranja građana u službi knjigovodstvene evidencije otplate kredita. Tužilja ima završenu gimnaziju - IV stručne spreme. Odlukom tuženog br. 10387 od 29.12.2004. godine broj izvršilaca u ovom sektoru smanjen je za jedan a rešenjem br. 10392 od 29.12.2004. godine, utvrđeno je da tužilji prestaje radni odnos kod tužene sa 31.12.2004. godine zbog prestanka potrebe za njenim radom i utvrđeno pravo na otpremninu. Tuženi nije sačinio program rešavanja viška zaposlenih za čijim je radom prestala potreba i nije otpustio više od 10% ukupnog broja radnika.

Ocenjujući zakonitosti osporenog rešenja u postupku je utvrđeno da tuženi nije zakonito sproveo postupak oglašavanje tužilje tehnološkim viškom odnosno radnikom za čijim je radom prestala potreba jer je uzeto u obzir samo usmeno mišljenje neposrednih rukovodilaca tužilje na radnom mestu na kome je radila od 15.11.2004. godine dok nije zatraženo mišljenje neposrednog rukovodica tužilje na radnom mestu na kome je ranije radila.

Na osnovu ovako utvrđenog činjeničnog stanja, nižestepeni sudovi su zaključili da je rešenje tuženog nezakonito jer je suprotno čl. 47. Posebnog kolektivnog ugovora Udruženja banaka i drugih finansijskih organizacija i čl. 41. st. 2. Pravilnika o radu tuženog iz 2003. godine. Ovim odredbama je predviđeno da zaposlenom koji je u neprekidnom radnom odnosu kod istog poslodavca najmanje 20 godina ne može prestati radni odnos na osnovu prestanka potrebe za njegovim radom ako pokazuje jednake rezultate rada sa ostalim zaposlenima s tim što se pod neprekidnim radnim odnosima smatra i radni odnos kod pravnog lica čiji je pravni sledbenik poslodavac kod koga je zaposleni u radnom odnosu. Tužilja je u vreme donošenja osporenog rešenja o otkazu ugovora u radu bila u neprekidnom radnom odnosu kod tužene više od 20 godina. Tužilji je dat otkaz ugovora o radu zbog toga što je odlukom predsednika tužene broj izvršilaca u sektoru gde je ona radila smanjen na jednog izvršioca kojom prilikom tužena nije otpustila više od 10% zaposlenih zbog čega nije donet program rešavanja viška zaposlenih niti je formirana komisija za sačinjavanje spiska viška zaposlenih zbog čega tuženi nije ni imao zakonsku obavezu da to učini. Međutim, tuženi nije ispoštovao proceduru propisanu zakonom i kolektivnim ugovorom, a naime nije evidentirao zaposlene koji su neprekidno u radnom odnosu duže od 20 godina, vrednovao njihove rezultate rada sa rezultatima rada ostalih zaposlenih, niti je pak uzimao ostale kriterijume prilikom određivanja viška zaposlenih kao što su imovno stanje, broj članova porodice koji ostvaruju zaradu, dužinu radnog staža, zdravstveno stanje zaposlenog i članova njegove uže porodice, broj dece na školovanju i sl. zbog čega je po oceni nižestepenih sudova, osporeno rešenje nezakonito i poništeno na osnovu čl. 109. Zakona o radu i viškom naloženo

nižestepeni sudova, osporeno rešenje nezakonito i poništeno na osnovu čl. 106. Zakona o radu i ujedno naloženo tuženom da tužilju vrati na rad.

Na osnovu ovako utvrđenog činjeničnog stanja, pravilno je usvojen tužbeni zahtev pravilnom primenom materijalnog prava a za odluke dati jasni i pravilni razlozi koje u svemu kao osnovane prihvata i Vrhovni sud.

Nije osnovano isticanje tuženog u reviziji o pogrešnoj primeni materijalnog prava o tome da ocena rezultata rada mora biti data isključivo u pismenoj formi, kako to zaključuju nižestepeni sudovi a što je za posledicu imalo nezakonitost rešenja o otkazu ugovora o radu.

Odredbom čl. 101. st. 1. tač. 8. Zakona o radu prema tekstu važećem u vreme donošenja osporenog rešenja, propisano je da poslodavac može zaposlenom otkazati ugovor o radu ako za to postoje opravdani razlozi koji se odnose na radnu sposobnost zaposlenog, njegovo ponašanje i potrebe poslodavca i to ako usled tehnoloških, ekonomskih ili organizacionih promena prestane potreba za obavljanjem određenog posla. Procedura oglašavanja viška zaposlenih i redosled poteza poslodavca regulisani su odredbama čl. 114. do 117. Zakona o radu a takve odredbe sadrži i Pravilnik o radu tužene banke. U konkretnom slučaju, tuženi je otkazao ugovor o radu za manje od 10% od ukupnog broja zaposlenih u toku jedne kalendarske godine zbog tehnoloških, ekonomskih i organizacionih promena zbog čega nije bio dužan da donese program rešavanja viška zaposlenih u smislu čl. 114. Zakona o radu. Bez obzira što je otkazivao ugovor o radu za manje od 10% zaposlenih i što nije imao obavezu da donese program rešavanja viška zaposlenih, tuženi je svojim Pravilnikom o radu u odredbi čl. 41. predvideo da radniku koji je u neprekidnom radnom odnosu u banci najmanje 20 godina ne može prestati radni odnos po osnovu prestanka potrebe za radom ako pokazuje jednake rezultate rada sa ostalim radnicima. Odredbom čl. 7. Zakona o radu je propisano da opšti akt ne može sadržati odredbe kojima se zaposlenom daju manja prava ili utvrđuju nepovoljniji uslovi rada od prava i uslova utvrđenih zakonom, ali se takođe opštim aktom mogu utvrditi veća prava i povoljniji uslovi rada od prava i uslova utvrđenih zakonom kao i druga prava koja nisu utvrđena zakonom osim ako zakonom nije drugačije određeno. U konkretnom slučaju tuženi je sam dao veća prava zaposlenima koji su u neprekidnom radnom odnosu duže od 20 godina koje im nije dao Zakon o radu zbog čega je morao da ispoštuje proceduru koju je sam predvideo a to je da uporedi rezultate rada ovih radnika sa rezultatima rada ostalih radnika, što je u konkretnom slučaju izostalo. Kako tuženi nije ispoštovao proceduru koju je sam predvideo, to je pravilan zaključak nižestepeni sudova da je rešenje o otkazu ugovora o radu tužilji nezakonito. Na nezakonitost rešenja ne upućuje samo činjenica što ocena rezultata rada tužilji nije data u pisanoj formi, već zbog toga što nije ocenjena od strane rukovodioca na radnom mestu na kome je radila pre 15.11.2004. godine a radi objektivnog sagledavanja rezultata rada tužilje i ostalih radnika.

Kako se ostalim revizijskim navodima ne dovodi u sumnju pravilnost pobijane presude, Vrhovni sud je odbio kao neosnovanu reviziju tužene i odlučio kao u izreci primenom čl. 405. ZPP.

Predsednik veća-sudija,

Predrag Trifunović, s.r.

Za tačnost otpravka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

sd